

MONT MÉZENC

WANDELEN OP DE VULKAAN

Op de grens van de Auvergne met de Ardèche slaapt een vulkaan: de Mont Mézenc. Wandel je naar de top, dan hoor je bergmarmotten fluiten en waan je je in een Hof van Eden. Eenmaal op de top gaat het je gegarandeerd duizelen. TEKST: PATRICIA JACOB

Fin Gras du Mézenc

Sterrenchef Régis Marcon uit de Auvergne heeft er een zwak voor. Topkok Alain Ducasse ook. Zodra Fin Gras du Mézenc weer te koop is – van februari tot juni – staat het bij hen op de kaart. Als stoof-, grill- of braadgerecht, danwel als carpaccio. Het produceren van Fin Gras is een traditie van veeboeren uit het Massif du Mézenc, die het vlees maken volgens een methode uit 1680. Sinds 2006 is Fin Gras du Mézenc niet zomaar een label, maar is het een beschermde naam, een Appellation d'Origine Controlée. Voor

dit AOC-vlees worden speciaal geselecteerde runderen van minimaal 24 maanden gebruikt. Stuk voor stuk zijn deze telgen uit gerenommeerde families als Salers, Aubrac, Limousin en Charolais groot geworden op de hoogvlakten van het massief. Dat dit vlees met een dun tot zeer dun vetlaagje zo sappig en mals is en een unieke smaak heeft – kruidig, delicaat – komt vooral door de manier waarop de dieren worden vetgemest. In de winter, net voordat het vlees op de markt komt, worden zij op gewicht

gebracht met hooi van de allerbeste grassen en planten die op het massief te vinden zijn. Cistre is het belangrijkste ingrediënt van dit aromatische en verfijnde hooi. Gedurende de winter eten de runderen maandenlang in alle rust van dit voer dat ze minstens vier keer per dag krijgen voorgeschoteld. Zowel het begin als het eind van seizoen wordt in de regio gevierd. Lokale gezinnen serveren het vlees traditioneel met Pasen. Meer informatie via de website:

www.aoc-fin-gras-du-mezenc.com

Huisjes die kilometers van elkaar verwijderd zijn, wegen met soms maar één auto, koeien die voetbalvelden aan gras voor zichzelf hebben. In een groot deel van de Auvergne regeert de stilte en domineert de leegte. En dat is nu precies waarom berggids Sébastien Michel zo van dit gebied houdt: 'Ruimte en stilte geven een gevoel van vrijheid.'

De Auvergne ligt in het zuidelijk centrum van Frankrijk. Een flink deel ervan wordt ingenomen door het Massif Central, een oeroud gebergte dat zich over bijna een zesde van de totale oppervlakte van Frankrijk uitstrekt. Hoewel de Auvergne de tiende grootste regio van het land is, komt het qua inwonertal slechts op de 19e plaats. Van de 1,3 miljoen *Auvergnats* woont bijna een derde in de hoofdstad Clermont-Ferrand. Daarbuiten is de bevolkingsdichtheid laag: in berggebieden wonen soms nog geen tien mensen

per km². Veel van hen – vooral dertigers op zoek naar werk – vertrekken. Zo niet Sébastien. Hij peinst er niet over om zijn geboorteplaats Les Estables, een skidorpje bij de Mont Mézenc, te verlaten. Hij heeft er een skischool en leidt, zoals vandaag, wandelaars naar de top van de Mézenc. 'Elke wandeling is puur genieten. De bloemen, de uitzichten. De Auvergne is met geen ander gebied te vergelijken.'

Slapende leeuw

Wat de Auvergne vooral van andere gebieden onderscheidt, zijn de vele vulkanen; het is het grootste vulkaangebied van Europa. Reusachtige blokken graniet, watervallen en kratermeren staan er tussen groene weilanden en bontgekleurde bloemenvelden. Want: vulkaangrond is extreem vruchtbaar. Dat hier vulkanen zijn, hangt volgens Sébastien samen met de vorming van de Alpen en Pyreneeën in de loop van het tertiair – 65 tot 2 miljoen jaar geleden. De enorme krachten die hiermee waren gemoeid, zorgden ervoor dat het Massif Central in het midden opbolde en scheurde. Door de spleten werd het magma naar boven geduwd en ontstonden de eerste vulkanen in de Auvergne.

Van de vele (slapende) vulkanen die er nu zijn, is de Puy-de-Dôme bij Clermont-Ferrand de bekendste; Tour de France-deelnemers vrezden de route over zijn steile hellingen. De Mont Mézenc is minder bekend. De berg ligt op de grens van de Haute Loire, een van de vier departementen van de Auvergne, en de Ardèche (Rhône-Alpes). De Mézenc heeft twee ronde toppen die 500 meter van elkaar verwijderd zijn, een noordelijke van 1.749 meter en een zuidelijke van 1.753. Door zijn vorm – twee 'bulten' met daartussen een lange, diepe 'rug' – wordt hij ook wel 'slapende leeuw' genoemd. Om bovenop te komen, zijn er twee routes. De ene start bij de Croix de Boutières in de Ardèche en leidt in circa 1,5 uur naar de noordelijke top. De andere begint bij de Croix de Peccata in de Auvergne en voert in ongeveer een uur naar de zuidelijke top, het op twee na hoogste punt van het Centraal Massief en het hoogste punt van de Ardèche. Ons begin- en eindpunt is Maison Forestière. Vanaf dit restaurant in Les Estables lopen we via de Croix de Peccata naar boven en weer terug. Sébastien leidt.

Fluitende marmotten

We wandelen langs een grasveld en zien hoe parapenters de kluwen touw van hun parachutes ontwarren. Achter hen rijst de Mézenc op. Sébastien gaat op het gras zitten, midden tussen de rode, gele en witte bloemen. 'Dit zijn de bloemen van de arnica, een geneeskrachtige plant. Arnica wordt gebruikt bij spierpijn, bloeduitstortingen en wondjes. Je moet het weten te doseren; gebruik je te veel, dan krijg je huidirritaties.' Even later plukt hij enkele vederachtige groene sprietjes. 'Dit is cistre, bergvenkel, proef maar.' Het smaakt kruidig, lichtzoet, best lekker. 'Cistre is verwerkt in het embleem van een speciaal soort rundvlees dat alleen hier wordt geproduceerd: *Fin Gras du Mézenc*. Deze plant stimuleert de eetlust bij koeien en zit in het hooi dat zij krijgen' (zie kader). Wat later zitten we weer te sabbelen. Aan *serpolet* ditmaal, wilde tijm met een Citroensmaak. 'Ideaal om kruidenthee van te trekken,' zegt Sébastien, voordat hij ons het bos in leidt via een pad bezaaid met schilfers vulkaangesteente.

Hoe hoger we komen, des te ruwer de setting wordt. Langzaam maar zeker verdwijnen de bomen, wordt het behoorlijk fris en overheersen grijstinten. Maar voordat het decor echt van kleur verschieft, horen we bergmarmotten op hoge toon fluiten. We zien de gele gentiaan, een plant waarvan de wortels worden verwerkt in een populaire streeklikeur, we bewonderen spierwitte orchideeën, ruiken aan bladeren van wilde knoflook en belanden bij een groep bramenstruiken. Wat een aanbod, denk ik, een waar Hof van Eden. En dan te bedenken dat er op deze vulkaan nog veel meer groeit dan we al hebben gezien, zoals narcissen, jeneverbessen en viooltjes. Op de top groeit ook nog een plant die je nergens anders vindt: *l'herbe du Mézenc* ofwel *séneçon argenté*. Wat ook zo bijzonder is volgens Sébastien: 'Op de Mézenc groeien al op 1.500 meter bloemen die in je in de Alpen pas op 1.800 meter vindt. Het is hier namelijk veel kouder en ruwer dan daar.'

OM IETS EXOTISCH TE VINDEN, HOEF JE NIET VER TE REIZEN. SOMS LIGT HET GEWOON VOOR DE DEUR

Vertige horizontal

Eenmaal boven struikelt een van ons bijna over een grijzige, wat poederachtige steen. Dit blijkt fonoliet te zijn, stollingsgesteente. Fonoliet kun je makkelijk splijten; in de Auvergne wordt het gebruikt voor dakpannen, *lauzes*. We lopen naar de rand van de zuidelijke top en genieten van het uitzicht. Sébastien loopt heen en weer en wijst alle kanten op. 'Vanaf de Mézenc kijk je uit over de Ardèche en de Auvergne. Als je door de wolken heen kijkt richting de Ardèche, kun je de Gerbier-de-Jonc zien, aan de voet van die vulkaan ontspringen de bronnen van de Loire. De bergen van Cantal staan aan de rechterkant. In die streek wordt

veel kaas gemaakt, *fourme de Cantal* bijvoorbeeld. 'Het is jammer dat het vandaag niet helemaal helder is; bij helder weer kun je de Alpen zien. De Puy-de-Dôme? Kijk dáár, heel ver achter aan de horizon.'

Rustig lopen we naar de noordelijke top van de Mézenc. En passant pikken we de befaamde *séneçon* mee. 'Een relik uit de IJstijd,' zegt onze gids. Gele bloempjes, viltachtige bladeren met een zilverkleurige weerspiegeling – *comme de l'argent*. Boven op de noordelijke punt staat een ijzeren kruis dat Franse krijgsgevangenen er in 1945 hebben neergezet. Oorspronkelijk was dit monument van hout, maar dit werd verwoest door de Bule, de in dit gebied beruchte ijskoude winterwind. Achter het kruis dat tot de hemel lijkt te reiken, strekt de Auvergne zich uit. Net zoals vanaf de zuidelijke punt, hebben mijn ogen ook vanaf deze top vrij spel. Als ik naar beneden kijk, de diepte in, tolt mijn hoofd een beetje. Kijk

ik om me heen naar al die grillig gevormde bergen, uitgestrekte groene vlakten rondom die wit-grijze 'poppenhuisjes', dan duizelt het me weer – eventjes maar – van alle indrukken die ik opdoe.

Ondanks de mist die hier hangt, kun je ook vanaf deze top kilometers de verte in kijken. Dat bijna oneindige zicht geeft een vrij gevoel. Alsof je meer ruimte krijgt om te ademen. Sébastien knikt en zegt: '*Le vertige est horizontal*, vanaf de Mézenc kun je maar liefst een kwart van het zuidoosten zien. Dat de Mézenc dit panorama te bieden heeft, weten niet veel mensen. Een tijdje geleden waren hier nog mensen uit Lyon. Ze waanden zich in een compleet andere wereld. En dat op slechts een uur rijafstand. Om iets exotisch te vinden, hoef je niet ver te reizen. Soms ligt het gewoon voor de deur.' EN ROUTE

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het Franse Bureau voor Toerisme via het e-mailadres info.nl@atout-france.fr of via de website: www.franceguide.com/nl